

Vort Folks økonomiske Fremtid, S. 19, hvor det hedder: Havde dansk Roesukkerindustri ikke haft en Raffinaderibenyttelse at dække sig bag . . ., saa havde vi ikke i Dag været Selvforsynere og Eksportører af Sukker. Men rent bortset fra denne indre Splid, der — Guderne tilgive mig Lignelsen — i nogen Grad minder om det morsomme Cirkusnummer, hvor to Mænd i en Elefanthud kommer i Klammeri med hinanden, forekommer det mig ogsaa, der er en Brist i Logiken; thi hvis virkelig Statsmagts Politik har været fjendtlig mod Sukkerfabrikerne, saa er det et stærkt Indicium for, at intet har været ligegyldigere end Statsmagts Politik, siden Sukkerfabrikerne, som Forf. med Rette paaviser, har formaaet igennem de 50 Aar at naa en Styrke og en Blomstring, som ingen anden stor Virksomhed i dette Land. Og det var vel ikke det, Hr. Drachmann vilde bevise.

Nej, Sagen er aabenbart den, at Fabrikerne har haft en Ledelse, der har formaaet at udnytte den Hjælp, Staten mente at kunne yde, alle rimelige Forhold tagne i Betragtning, og den, der skriver disse Linier, har fra nærmeste Hold haft Lejlighed til at føle ikke blot ingen Bitterhed, men den fuldkomneste Lojalitet og Vilje til at yde Statsmagten al tænkelig Bistand, da Forholdene under Verdenskrigen krævede det. Herved blev ogsaa Traditionen: Ledelsens Vidsyn og Evne til at faa det bedst mulige ud af de foreliggende Muligheder fortsat fra Tietgen og Hagemann til C. Gammeltoft sen., og man maa for den store Virksomheds Trivsel ønske, at denne gode Tradition maa blive opretholdt og ført videre af de Mænd, der skal lede A/S. De danske Sukkerfabrikker i de kommende Aar.

E. C.

K. SINDBALLE: **Forsikringskontraktens Forudsætninger.** Forsikringsretlige Studier. 3. Hefte. Kbh. 1922.

Ligesom de foregaaende Hefter af Forfatterens forsikringsretlige Studier indeholder ogsaa dette Hefte adskilligt, som kan paaregne Interesse saavel hos det forsikringssøgende Publikum som hos Forsikringsverdenens Fagfolk, hvis Øjne netop for Tiden i usædvanlig Grad er vendt mod Forsikringsvæsenets juridiske Side i Anledning af de fremskridende Forhandlinger om den nordiske Lov om Forsikringsaftaler. Endvidere er jo Forfatterens Betragtninger vedrørende de forsikredes Stilling i Tilfælde af Forsikringsselskabets Konkurs af nærliggende Grunde netop for Tiden af særlig aktuel Interesse. Desværre

Vort Folks økonomiske Fremtid, S. 19, hvor det hedder: Havde dansk Roesukkerindustri ikke haft en Raffinaderibenyttelse at dække sig bag . . ., saa havde vi ikke i Dag været Selvforsynere og Eksportører af Sukker. Men rent bortset fra denne indre Splid, der — Guderne tilgive mig Lignelsen — i nogen Grad minder om det morsomme Cirkusnummer, hvor to Mænd i en Elefanthud kommer i Klammeri med hinanden, forekommer det mig ogsaa, der er en Brist i Logiken; thi hvis virkelig Statsmagts Politik har været fjendtlig mod Sukkerfabrikerne, saa er det et stærkt Indicium for, at intet har været ligegyldigere end Statsmagts Politik, siden Sukkerfabrikerne, som Forf. med Rette paaviser, har formaaet igennem de 50 Aar at naa en Styrke og en Blomstring, som ingen anden stor Virksomhed i dette Land. Og det var vel ikke det, Hr. Drachmann vilde bevise.

Nej, Sagen er aabenbart den, at Fabrikerne har haft en Ledelse, der har formaaet at udnytte den Hjælp, Staten mente at kunne yde, alle rimelige Forhold tagne i Betragtning, og den, der skriver disse Linier, har fra nærmeste Hold haft Lejlighed til at føle ikke blot ingen Bitterhed, men den fuldkomneste Lojalitet og Vilje til at yde Statsmagten al tænkelig Bistand, da Forholdene under Verdenskrigen krævede det. Herved blev ogsaa Traditionen: Ledelsens Vidsyn og Evne til at faa det bedst mulige ud af de foreliggende Muligheder fortsat fra Tietgen og Hagemann til C. Gammeltoft sen., og man maa for den store Virksomheds Trivsel ønske, at denne gode Tradition maa blive opretholdt og ført videre af de Mænd, der skal lede A/S. De danske Sukkerfabrikker i de kommende Aar.

E. C.

K. SINDBALLE: **Forsikringskontraktens Forudsætninger.** Forsikringsretlige Studier. 3. Hefte. Kbh. 1922.

Ligesom de foregaaende Hefter af Forfatterens forsikringsretlige Studier indeholder ogsaa dette Hefte adskilligt, som kan paaregne Interesse saavel hos det forsikringssøgende Publikum som hos Forsikringsverdenens Fagfolk, hvis Øjne netop for Tiden i usædvanlig Grad er vendt mod Forsikringsvæsenets juridiske Side i Anledning af de fremskridende Forhandlinger om den nordiske Lov om Forsikringsaftaler. Endvidere er jo Forfatterens Betragtninger vedrørende de forsikredes Stilling i Tilfælde af Forsikringsselskabets Konkurs af nærliggende Grunde netop for Tiden af særlig aktuel Interesse. Desværre

udtømmes dette Emne ikke ganske. Det er indlysende rigtigt, at de forsikrede maa kunne hæve Forsikringerne, naar Forsikreren er insolvent og fornøden Sikkerhedsstillelse nægtes. Forfatteren begrundet udførligt dette ved Henvisning til Sølovens § 265 og dens Analogi, men de forskellige Synspunkter, som kan komme til Anvendelse overfor Spørgsmaalet, om hvorvidt de forsikrede i den antydede Situation kan have Ret til at hæve Forsikringerne, selv om der stilles Sikkerhed, kommer Forfatteren ikke ind paa. Han synes uden videre at gaa ud fra, at der kan sluttes modsætningsvis fra den nævnte Lovparagraf, saaledes at Sikkerhedsstillelse maa medføre, at Forsikringerne ikke kan hæves.

Særdeles skarpsindigt er Forfatterens Forsøg paa juridisk at begrunde en Regel for Bestemmelsen af Livsforsikringspolicers Tilbagekøbsværdi, men iøvrigt er en Del af de i Heftet indeholdte Betragtninger Gentagelser og Uddybninger af Synspunkter, som allerede i de to første Hefter har været under Behandling. Forfatterens Syn paa Titelemnet i sin Helhed er klart fremsat straks i Indledningen, hvor det fremhæves, at Løfter vel er bindende, men ikke alle Løfter binder lige stærkt, og kun abstrakte Løfter kan tænkes uafhængige af enhver Forudsætnings Bristen. Antallet af relevante Forudsætninger varierer fra Kontraktsart til Kontraktsart. Forudsætningstætheden er ulige stor. Hvad Forsikringskontrakten angaar, er Forudsætningstætheden stor paa den forsikredes Side, men ikke paa Forsikrerens. „Præmieløftets Retskraft er relativt ringe. Vi befinder os paa Gaveretshandlernes Fløj, maaske endda længere ude“. Dette Synspunkt er vel nok i sin Kerne rigtigt, men formentligt vil adskillige praktiske Forsikringsfolk finde, at Forfatteren dog hist og her er lidt „længere ude“ end Forsikringsverdenen foreløbig ønsker at følge ham. Dette gælder saaledes uden Tvivl, naar han i Slutningsbemærkningerne hævder, at Forsikreren overfor Mora med Præmiebetalingen maa være afskaaret fra at hæve Forsikringen, men fastholde Kontrakten og altsaa eventuelt kræve Erstatning for Tab forarsaget ved Forsikringens Bortfald. Tager man eksempelvis det Tilfælde, at en Forsikringstager, som i et Selskab A. har tegnet Forsikring for en bestemt Risiko af private Grunde senere tegner Forsikring for samme Risiko i et andet Selskab B. og derfor undlader Præmiebetalingen til Selskabet A. Efter Forfatterens Anskuelse maa Selskabet A. da vælge mellem at hæve Forsikringen uden videre eller fastholde Forsikringen og dække eventuelle Krav. Det synes ikke indlysende, at Sel-

skabet A. skal være afskaaret fra at indtage det Standpunkt at hæve Forsikringen, men kræve Erstatning for spildt Ulejlighed og mistet Fortjeneste.

Taget under eet er Forfatterens Strejftog paa Forsikringsrettens Oraader en meget værdifuld Forøgelse af den sparsomme danske Literatur om dette Emne, og man tør maaske haabe paa, at Forfatteren, naar en skandinavisk Lov om Forsikringskontrakten engang i en nær Fremtid er blevet Virkelighed vil paatage sig det overmaade vigtige Arbejde at give en samlet Fremstilling af Forsikringsretten. En saadan Fremstilling vil til sin Tid være af endnu større Værdi for Forsikringsverdenen end de foreliggende Studier.

G. E. Riemann.

Dr. polit. JENS PEDERSEN: Om et Livsforsikringsselskabs Økonomi. II. Driftsindtægter og Driftsudgifter. 152 S. G. E. C. Gad. Kjøbenhavn 1922.

Denne Afhandling, der er en Fortsættelse af Forfatterens i 1915 udkomne Disputats: Om et Livsforsikringsselskabs Økonomi I, danner Slutningen paa en omfattende og interessant Undersøgelse af de Faktorer, der har Betydning for et Livsforsikringsselskabs Trivsel, og betegner en værdifuld Forøgelse af den økonomiske Literatur i Almindelighed og Forsikringslitteraturen i Særdeleshed. Skønt Livsforsikringstekniken som bekendt har naaet en høj Udvikling, har man dog hidtil savnet almindelige Undersøgelser af, hvilken økonomisk Betydning det vilde faa for et Livsforsikringsselskab, naar der paa forskellige Omraader indtraf Afvigelser fra de opstillede Forudsætninger. Dr. Pedersens første Afhandling har tildels afhjulpet dette Savn og er derfor ogsaa af Forsikringsverdenen blevet modtaget med almindelig Tilfredshed. Hertil bidrager tillige, at Forfatteren ved Hjælp af en stærkt udviklet pædagogisk Evne har haft Held til at gøre Fremstillingen af de til Tider vanskelige tekniske Spørgsmaal saa klar og letfattelig, at enhver, der blot er i Besiddelse af almindelig økonomisk Indsigt, uden Vanskelighed kan følge ham. Disse fortrinlige Egenskaber kendetegner ogsaa den nu foreliggende anden Del af Værket, der behandler Regnskabet over Driftsindtægter og Driftsudgifter.

Et udtømmende Referat af den Mangfoldighed af økonomiske og tekniske Problemer, som Forfatteren tager op til Behandling, ligger uden for denne Anmeldelses Rammer. Her skal kun anføres nogle Hovedpunkter.